

Tour 100 000 v listopadu podruhé

V listopadu se na dvou místech České republiky uskutečnil druhý modul semináře tzv. Tour 100 000 aneb Jak dosáhnout a udržet vynikající zdraví vemene a vysokou užitkovost, který uspořádaly společnosti Eurofarm Systems a Sano – Moderní výživa zvířat. Stejně jako na březnových seminářích vystoupili prof. Dr. Volker Krömker z University of Copenhagen a Dr. Norbert Göres ze společnosti Sano. Tématem bylo především stání na sucho a okoloprodní období.

Jana Velechovská

Jak na úvod sdělil prof. Dr. Volker Krömker, nová laktace začíná dnem zaprahnutí. Od ledna minulého roku je nutné při zasoušování krav využívat antibiotika pouze selektivně, nikoliv plošně. „Je to správný přístup, žádná katastrofa.“ je přesvědčen prof. Krömker. Jak dodal, období stání na sucho pomáhá kravám „zbavit se“ infekcí, na porodné bývá nejlepší úroveň zdravotního stavu ze všech životních období dojníc.

„Zároven jsou ale plemence v tomto stadiu velmi citlivé na nové infekce, zvláště okolo porodu je totiž fyziologicky snížená imunita všech savců. Často ale stáje pro zaprahlé a porodny patří mezi nejhorší prostory, které mají chovatelé k dispozici. Rizikové jsou i společné stáje s nemocnými kravami či špatná hygiena stlaných kotců. Výsledkem pak je mnoho nových infekcí vemene na začátku laktace,“ konstatoval přednášející a dodal, že cílem každého chovatele musí být zabránit takovým infekcím. Pokud

se to podaří, poznají to na daleko menším výskytu klinických případů na začátku laktace a s tím souvisejícím vyšším nádojem i lepšími parametry reprodukce.

Co se děje při záprahu

Při převedení plemence do kategorie zasoušených krav se mléko tvoří ještě asi 36 až 48 hodin a vytváří ve vemeni tlak, který na jednu stranu pomáhá procesu zaprahnutí, na druhou při úniku mléka umožňuje patogenům průnik do vemene.

Následujících pět až sedm dní se mléko ve vemeni absorbuje, po této době je už téměř nemožné mléčnou žlázu infikovat. „Dokonce ani pokusy s namočením struků do roztoku obsahujícího *Escherichiu coli* nevedly k infekci. První týden po zasoušení je ale maximálně rizikový,“ upozornil odborník.

Za velmi významný faktor v tomto období považuje prof. Krömker čistotu vemen podle čtyřbodové stupnice. Celých 90 procent krav ve stádě by podle přednášejícího mělo být na stupni 1 (superčistě) nebo 2 (či-

tě). Jak uvedl, špinavá vemena se stupněm 3 nebo 4 ztrojnásobují riziko infekce.

Rizikový je také únik mléka v prvních dnech po zasoušení. „Značnou roli zde hraje genetika, ale chovatel má možnost tento faktor také ovlivnit, například změnou organizace stáda. Ve Švédsku zjistili, že účinné je tzv. pomalé zaprahování. Tedy například v pondělí pojit, následně plemenci přesunout do speciální sekce, kde se zkrmuje TMR pro suchostojné dojnice. Po 36 hodinách se znovu podojí a opět vrátí do této skupiny. Po dalších 36 hodinách následuje poslední dojení – až do začátku nové laktace. Bohužel je to organizačně náročnější způsob, byť je z mého pohledu ideální,“ konstatoval řečník.

Zlepšení hygieny

V sekci pro suchostojné krávy i na porodné je stěžejní perfektní hygiena. Pro její dosažení doporučuje přednášející nepoužívat hlubokou podestýlku. Rizikový je také separát. V případě, že to není možné, je cestou přidat na

povrch loží jakési „prostěradlo“ ve formě vrstvy slámy. U slamnatých loží se doporučuje nastýlat v krátkých, například dvoudenních intervalech. Pomáhá také používání predipu v předchozí laktaci, nejlépe ve formě pěny.

Na úrovni stáda jsou rizikovými faktory metabolické změny před porodem, například hypokalcemie zvyšuje riziko nových infekcí až desetkrát. Imunitu ovlivňují také ketózy, ztráta kondice či jakýkoliv stres.

Hygienu je nutné bezpodmínečně dodržovat i při aplikaci intramamárních prostředků. Je třeba mít sterilní rukavice, čisté vemeno i hroty struků, a v neposlední řadě udržovat v čistotě i intramamární aplikátor. Prostředek se pak musí dávkovat pomalu a jemně, důležité je i nezavazovat hrot aplikátoru příliš hluboko do strukového kanálku.

Selektivní zaprahování antibiotiky

Jak Dr. Volker Krömker zmínil, omezení spotřeby antibiotik v chovech hospodářských zvířat je správná cesta. „Každý z vás si

musí určit kritéria, podle kterých té či oné plemenci bude podávat antibiotika nebo nebudat. Podle mého názoru je nejjednodušším ukazatelem počet somatických buněk z poslední kontroly užitkovosti. Lepší přitom bývá nastavení nižšího prahu, například těch magických sta tisíc. Vhodným doplňkem u plemencí s nižším počtem somatických buněk je pak NK test. V případě, že je pozitivní, zaprahne konkrétní krávu s použitím antibiotik,“ vysvětlil odborník.

Vliv výživy

Jako klíčové vidí období zaprahlosti i zástupce společnosti Sano Dr. Norbert Göres. Ve své prezentaci jej přirovnal k „přestávce v boxech“, která napomáhá co nejlépe zvládnout závod, tedy následující laktaci.

„Okolo porodu je pro plemenci stresující období. Klesá příjem energie i sušiny, ale už začíná tvorba mléka a kráva se dostává do negativní energetické bilance, která je do určité míry fyziologickým jevem. Nesmí se ale „zvrhnout,“ uvedl Dr. Göres.

Výživa v období stání na sucho může být podle jeho slov buď jednofázová, nebo dvoufázová, tzv. far off a close up. Tento způsob vyžaduje větší úsilí, ale dává také větší šanci u krav před porodem krmnou dávkou vyladit do detailů k ještě cílenější profylaxi poporodních onemocnění.

V této souvislosti přednášející zmínil kationto-aniontovou bilanci krmné dávky (DCAB). Různá krmiva mají odlišnou hodnotu tohoto parametru a cílem je je v dietě poskládat tak, aby metabolismus krávy byl v acidobazické rovnováze. „Pro alkalizaci mohou doporučit náš přípravek San-Buffer, pro okyselení výborně funguje produkt Mipro Close Up 700, který snižuje riziko onemocnění a podporuje start následující laktace. Po oteplení je pak výborným prostředkem nápoj Bovifit, případně drenč,“ konstatoval Dr. Norbert Göres.

Kontakt na firmu:
Eurofarm systems s. r. o.
Tel.: +420 733 541 147
E-mail: info@eurofarm.cz
www.eurofarm.cz

GARNEA

Víc než jistota

Inspekce stroje včetně diagnostiky a protokolů za **2.500 Kč**

- 150 kontrolních úkonů
- 4 hodiny práce

Navíc 10 % sleva na originální náhradní díly SDF. Ušetříte, a ještě podle výše zakázky dostanete profesionální nářadí Würth jako dárek.

PŘIPRAVTE TRAKTOR NA NOVOU SEZÓNU

Objednejte se ještě dnes
tel.: 601 698 009

KONTAKT:
GARNEA a.s. – Středisko Sedlčany
Hermovo pole 1321, 264 01 Sedlčany
E-mail: kobik@garne-a.s.cz

